

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

N Z mesecem marcem poteklo je naročnikom četrtnetnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvizejo nadalješnjo naročnino doposlati, da se jim dopošiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 80 kr., do 1. oktobra 1 fl. 60 kr. in do konca leta 2 fl. 20 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravnistvo.

0 veliki noči.

Rano ali vsaj prej, kakor je po navadi, imamo letos o veliki noči. Zato pa še tudi v naravi ni vse k redu za ustajenje, marveč se bije v njej še več ali manj hud boj, boj spomlad in zime. Le-ta je bila doslej sama, v polni oblasti čez zemljo in ni še nič kaj pri volji, naj jo že pusti iz svojih rok. Na drugi strani pa še spomlad nima trdne moči ter je še prešibka za to, da ji jo iztrga po sili. Vse eno pa je že znamenja dovolj po gorah in dolih, da pojemlje moč zime in nič ne bode več dolgo, pa nam prehodi brhka spomlad vse kraje naše zemlje, budeč silje in v obče vse stvari božje na vesel ustajenje.

Žal, da letošnja zima nam ne izgine brez sledú: v logih, v ogradih, na polji je napravil sneg precej škode, na sadnem drevji pa so zajci marsikomu objedli drevesca, da jih mu bode le težko še rešiti, vendar pa naj ne obupa, ampak naj si vsako drevesce ogleda na tenko, z mažo in z obvezno še si lehko reši marsikatero, če ga ni po polnem okoli in okoli zajčji zob oglodal. Na polji je trpela ozimina precej škode, pšenica ne toliko, kolikor rž, vendar še popravi tudi pri njej more biti kaj ugodno vreme, katero nam spomlad prinese. Naj ga le dobimo, pa vstrajno!

Tudi na političnem polji smo imeli zimo ter nam je ona vzela stari drž. zbor, predno

je iztekla njegova doba. Nove volitve so imele za-nj biti spomlad ter bi naj v drž. hišo spravile novo, veselo življenje. Ali če spomlad v naravi ne bode umela svojega dela bolje, kakor so ga v nekaterih deželah opravile volitve, tedaj nam ne bode to leto veliko veselja. Vsaj visoka vlada ne more biti teh volitev vesela, kajti še doslej si ni zvarila stalne večine v drž. zboru za-se in če nima take, kaj more potlej dognati? Kako hoče drž. voz obdržati v teku?

Da morajo drž. opravila teči naprej, to zna vsakdo in mislimo, da ni drž. poslanca, ki hoče drž. voz zavreti, naj obtiči v blatu nakočenem po raznoterih strankah, in teh imamo v našem cesarstvu toliko število, kakor jih nima pač nobena država več na svetu. In to je ravno vprašanje, kako in kdo naj spravi mož iz vseh teh strank toliko vkupe, da jih bode večina? Grof Taaffe si prizadeva v tem veliko in odlični možje iz raznih strank tudi, ali kakor je podoba, doslej še brez uspeha.

Ali pustimo to! Mi zaupamo v tem več na Nj. veličanstvo, kakor na vse drugo in zato se zanesemo na to, da prisije tudi gledé na prihodnjo večino v drž. zboru spomladno solnce ter da bode taka, ki bode imela dovolj domoljubja, dovolj ljubezni do blage volje Nj. veličanstva, da naj nastane že vendar enkrat mir med narodi, ki živé pod perotmi dvoglavega orla — v lepem avstrijskem cesarstvu.

Kar se tiče slov. ljudstva, posebej na spodnjem Štajarji, le-to zaslubi v tem oziru vso hvalo in nihče mu je ne odreče, kakor njegovi, doslej najhujši sovražniki — nemškutarji in žal nam dene, da vidimo v njih vrstah tudi tacih obilo, ki živé od žuljev slov. kmetov ali imajo celo pravico do tega, da se jim sveti na službeni obleki c. kr. dvoglavi orel. Mi dnes ne vprašamo, kako da je to sploh mogoče, ali volitve drž. poslanca v Celji, v Mariboru in Gradi so priča za to. Možje, izvoljeni v teh mestih v drž. zbor, branijo se očitno v svojem

geslu že Avstrije in vendar so jih volili, so še jih volili možje, ki jim ista Avstria daje kruha, belega kruha.

Mi ne umemo tega, ali kakor je vsa podoba, pri nas ni greh tako delati, pač pa je še more biti greh, grajati tako delo. Pri vsem tem pa nam še ne upada upanje, da bode bolje in dokler stoji vse naše slov. ljudstvo za staro geslo: vse za vero, dom, cesarja, dotlej nam ne more tudi vsa nemškutarija ničesar, tudi ne, če jo podpira, kar je mogoče, prihodnja vlada, vlada nemško-liberalne stranke v drž. zboru. H koncu pride slovensko, v dnu srca avstrijsko ljudstvo na — veselo ustajenje.

Pobirki iz drž. volitev.

III. Na volišči v Mariboru se zberó o drž. volitvah volilci iz okrajev: desni in levi breg Drave ter Slov. Bistrica. V prvih okrajih še cvete precej nemškutarija, manj pa v okraji Slov. Bistrica. Vsled tega imajo še razni nemškutarji vedno nekaj upanja ali ga vsaj še delajo volilcem na zmago. Njih glasilo „Mbg. Ztg.“ je tudi letos prec bila ob svoj hreščeti bobenj, češ, da vse kaže na to, da letos zmaga dr. Schmiderer, po domače „hammer-amboss“. Nemškutarji-kalini so se brž na to glasili, sedaj iz tega, sedaj iz drugega okraja, da so „na pazki“ ter da ne sede nihče drugi, kakor hammer-amboss na stol drž. poslanca. Najbolje je neki to, če si nakovalo naprosi še kladivo, naj bije, kolikor mu drago, po njem ali če rečemo brez podobe: slov. ljudstvo teh okrajev naj si izyoli dr. Schmidererja za to, da ga porine, čem prej je mogoče, v nemško lužo.

Da se to izgodi, tega strahu pa mi nismo imeli; če še je tudi v teh okrajih precej slepcov, vendar pa je že tudi dovolje zavednih slov. posestnikov in če ti ne drže rok križem, potem bode vselej že tudi v njih zmaga na strani slov. moža, poslanca, ki je iz slov. ljudstva in zato tudi za slov. ljudstvo in za vse, kar njemu služi. Tako se je tudi pri tej volitvi, o kateri govorimo, sedaj izgodilo in upamo, da se bode pri vsaki drugi, ki še nas čaka. V zlato knjigo pa zapišemo tokrat gg. volilce iz okraja levi breg Drave: Ignacij Amer iz Šmartina pri Vurberku, Anton Baumgartner iz Šmarjete na P., Janez Čep iz Wachsenberga, Gašpar Dobaj iz sv. Križa nad M., France Dorner iz Selnice na M., Jožef Ferk iz Šentilja v sl. gor., Anton Fischer iz Št. Jakoba v sl. gor., Anton Flucher in Janez Flucher, oba iz Št. Petra pri Mar., Janez Flucher iz Šentilja v sl. gor., Janez Glaser iz Selnice na D., Jakob Grahornik iz Šmarjete na Drav. p., Anton Hauc iz Cirbeka, Alojzij Hauptmann iz sv. Križa nad Mar., Janez Jager iz Selnice na M., Jožef Jager s Poličkega vrha,

Jože Jug iz Ciglenic, Matej Kaube iz Jelovea, Jakob Kmetič iz Šmarjete na P., Matija Kocbek iz G. Dupljeka, Jožef Lorber iz Št. Petra pri Marib., Jožef Mlasko iz Št. Jakoba v sl. gor., Fr. Murkovič iz Jarenine, Fr. Pavlin iz Sp. Dupljeka, Ant. Pečovnik iz Grušove, Jan. Peklar iz Št. Jakoba v sl. gor., Jožef Polančič iz Volčjega dola, Fr. Rebernik iz Grušove, Alojzij Reismann iz Št. Jakoba v sl. gor., Karol Roškar iz Št. Jakoba v sl. gor., Anton Schell iz Dobrenja, Janez Sirk iz Št. Jakoba v sl. gor., Jurij Skrbinek iz Porčiča, Matija Šinko iz G. Št. Kunigunde, Ignacij Šparl iz Cirknice, Ignacij Zupanič iz Jarenine, Leopold Zupanič iz Jenčja, Jakob Strnad iz sv. Križa nad Mar., Jakob Stingel iz Dobrenja, France Taler iz Gornj. Dupljeka, Rudolf Vagaja iz Plača, Jožef Weingerl iz Gačnika, Alojzij Velebil iz Št. Petra pri Mariboru in France Celer iz Šentilja v sl. gor.

Zatem gredó v zlato knjigo volilci z desneg brega Drave in sicer gg.: Jožef Čander iz Dobrovec, Janez Gert iz Frama, Jan. Gojčič iz Šmarjete na Dr. p., France Grizold s Smolnika, Janez Hojnik iz Ranč, France Kirbiš iz Frama, Jožef Koren iz Ranč, Peter Korman s Kumena, K. Lampech s Kumena, Lovre Lončarič iz Šmarjete na Dr. p., Štefan Lorbek iz Dolgoš, A. Lešnik iz Laznice, Jakob Marin iz Ruš, Peter Marin iz Bergenthala, Anton Mlakar iz Podove, Miha Mohorko iz Orehove vasi, J. Mustafa iz Račja, Jakob Osvaltz Lehna, Janez Pintarič iz Ruš, France Pišek iz Orehove vasi, Jakob Potočnik iz Šmiklavža, Jožef Požegar iz Račja, Miha Repolusk z Lobnice, France Režman iz Bergenthala, Jan. Robič iz Lembaha, Jakob Srneč iz Bistrice-Faala, Miha Srnc iz Smolnika, Peter Zupančič iz Lobnice, Jakob Trglec iz Loke, Jan. Vavhnik iz Ješence, Miha Valant iz Gorice in Jožef Vrčko z Lehna. Teh slov. mož imena stojé v zlati knjigi in čast njim in slov. kmetom, ki so jih poslali na volišče!

Gospodarske stvari.

Oškodovano sadno drevje.

Lansko jesen je sneg zapadel rano, že v času, ko je bilo drevje še vse polno listja. Vsled tega se je veliko drevesec polomilo, večja drevesa pa so trpela v tem več ali manj škode, ker jim je sneg polomil veje ter jim je tako, če že druga ne, krono pokazil. Kaj je storiti, da se ta škoda zmanjša, kolikor je mogoče? Po mislih „Novic“ se odgovori na to vprašanje lehko nekam tako-le:

Ako je sneg drevesu odtrgal večje ali manjše veje po polnem od debla, naj se rana ogladi s kacim ostrim orodjem, potem pa se mora zamazati s smolo ali z drevesnim voskom; to pa zvesto in tako, da ne more zrak do rane. Dobro je torej, če se rane še obyežejo. Kjer pa sneg ni veje po polnem odtrgal, tam se veja spravi v tisto lego, kakor jo je imela poprej v deblu, potem pa se dobro priveže, da je veter ne spravi več iz njene lege. Treba je tudi taki veji zamaze, kakor je je treba pri cepljenji. Ker je pa to delo težko, izlasti če je veja debela, zato sodimo, da se tam bolje veja odreže, če se ne da prav pritrdirti v deblo, ne tako, da je veter ne premakne.

Kjer so pa vejice samo poškodovane, ne pa odtrgane od debla, tam se obrežejo, ne drugače, kakor storimo tedaj, ko nam je za to, da si omladimo drevo. To delo še je najležje in je uspeh najbolj gotov.

Poškodovanje popravljati je sicer zmerom mudno in neljubo delo, vendar pa je zato ga človek vesel, če vidi, da se mu je posrečilo. Zato še ti ni treba obupati nad drevescem, če ti je treba tudi pri njem več dela, odrezati mu več vejic ali celo vrh; mogoče je še zmerom, da dobi zopet lepo krono in pravilen vrh, ne da se mu veliko pozna sila, katero mu je storil sneg.

Sem ter tje pa je sneg ali nevihta celo drevo iz zemlje izrula in ga na pol položila po zemlji. Tu je pri sadnem drevesu že težavno delo, vendar pa še je v časih mogoče drevo spraviti k višku ter ga zopet položiti v zemljo, ne da bi se vsled tega posušilo. Tako drevo je rahlo vzdigniti in z vso pozornostjo se spravi potem s koreninjem v zemljo. Na to ga je podpreti tako od vsake strani, da mu iz nobene veter ne more škodovati. Prsti je treba pa toliko in tako dobre nasipati okoli drevesa, da se vsede, pa ne postane vsled tega jama. Samo po sebi se umeje, da je treba večkrat potlej pogledati, ali je vse v redu pri drevesu, sicer pa stori to človek rad, ako mu je kaj na drevesu. Pri drevesu, ki ni veliko vredno, pa itak človek ne poskusi tega, ker je uspeh negotov, truda pa obilo.

Sejmovi. Dne 28. marca v Slov. Gradiči. Dne 31. marca na Gori pri Ptiji; v Šoštanji in v Podčetrtek. Dne 1. aprila v Lučanah in dne 2. aprila na Bregu v Ptiji in pri Novi cerkvi.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Po volitvah.) Volitve so končane in hrup je tudi že potihnil. Nasledki te volitve bodo še se pokazali. Volitve za kmečke občine so se vršile mirno, ker se je

našim nemškutarjem mak posušil. Tudi volitve za trge in mesta niso bile tako hrupne, kakor je bilo poprej pri nas v navadi. Naši nemškutarji pa so vendar napenjali vse moči. V največih skrbih in strahih sta bila gospoda Rožič in Mavrič. Oba sta rojena daleč tam na Prajzovskem, na sredini Berolina, kar se jima že na imenih pozna. Posebno pa se zadnjemu vidi, ako nemški govori, da njegov dom stoji strašno strašno daleč od Kamenčaka. Bog ve, kaj je ta dva moža tako daleč k nam zaneslo! Nemškutarji so agitirali, kolikor se je dalo. Obetali so denarje, seno, slamo, krompir, celo prasce; tudi špiritova žganica je morala za gospoda Kokošineka teči. Siromaki, saj jim je tudi že šlo za gabre! Pri nekem slovenskem volilci pa so se dobro zanohtali. K njemu pride znani nemškutar, ki živi od tega, kar mu Slovenci dajo zasluziti in ponudi narodnjaku petak, ako ne bo šel volit dr. Dečka. Ali slovenski poštnjak vzdigne roko, pokaže proti dverim in za grmi nesramnežu: „Venkaj!“ Straha in sramote ves bled pobral je nemškutar svoje pete. Tako treba storiti, ako pride skušujavec. Veseli nas in ponosni smo, da imamo take poštenjake. Pri tej volitvi se je zopet pokazalo, na kaki nesramen način nas hočejo zatreći nemškutarji. Mi spoštujeemo pravičnega Nemca, ker spoštujeemo vsak narod, nemčurja pa, ki izda, kakor Juda Iškarijot svoj narod in svojo domovino, moramo zaničevati iz vsega srca. Letos smo si dobro pogledali te delnike od prvega do zadnjih dveh, ki sta morala na komando priskočiti na pomoč. Malo se nam je res čudno zdelo, ko smo videli med nemškatarskimi volilci dosti takih, ki se živijo od naših slovenskih žuljev. Odkritosrčno jim moramo reči, da jih mi od zdaj ne moremo in ne smemo več podpirati. Nača domovinska ljubezen nam zapoveduje, da tisti človek, ki zataji svojo domovino, ni vreden njene podpore. Vsak pošten Slovenec mora znati in vedeti, kaj mu je storiti.

Od Voglanje. (Domäce.) Naglo so se vršile in za nas Slovence so deloma ugodno izšle letošnje volitve za državni zbor, s katerim se začne nova doba v naši notranji politiki. Naša narodna moč se je večinoma ohranila in notranje okreplila, ljudstvo se čedalje bolj probuja in zaveda svojih pravic in dolžnosti. V srce pa nas je zbolela vest o žalostnem padu narodne stranke na Koroškem pri volitvah, s katerim se je povisala itak že nesramna nemčurska ošabnost ter se ona zdaj po liberalnih listih ubogim koroškim Slovencem porogljivo krohoče, da bodo tudi zanaprej ostali brez svojega zastopnika na Dunaji. Temu pa je kriva malomarnost, prepohlevnost Slovencev in strastni pritisik liberalcev in črnih odpadnikov, izhaja-jočih iz tisočletnega tlačenja in zatiranja slovenskega naroda. Saj tudi pri nas skušajo li-

beralci, čeravno brez vspeha, izpodkopati z upanje do naših poslancev. Zatoraj je dolžnost nas zavednih Slovencev, da zavrnemo nasprotnikovo obrekovanje naših poslancev, poučujemo svoje sorojake o narodnih zadavah, da tirjamo svoje pravice neustrašeno povsod v javnem življenji, in opustimo nemške priseljence in narodne izdajalce po mestih trgih in na deželi, ki od naših žuljev živijo, pa nas sovražijo in naš jezik zaničujejo, ter podpiramo nam prijazne trgovce, obrtnike in druge rodoljube v smislu „svojim“. Nam Slovencem je v sedanjih slabih časih po nasvetih naših izkušenih domoljubov potrebno varčno gospodariti, se v potrebi domačih denarnih zavodov posluževati in jih podpirati, ne pa tuje nam „sparkasse“ in „Selbsthilfsvereina“, da se bomo enkrat na lastne noge postavili in sovražno silo in njeni vpljiv na nas vničili!

Iz Loke pri Zidanem-mostu. (Na pad.) Pred nekaj tedni bil je Franc Kunšek, posestnik v Rečici, gredoč po noči iz Loke proti domu na cesti od nekega malopridneža z nožem napaden, Ranil ga je trikrat na glavi, ter mu tudi večkrat sukno prerezal. Kunšek je klical za pomoč, ter se branil, kar se je dalo. Drugi dan pa je napad naznani c. kr. žandarmeriji. Stvar je prišla pred sodnijo, pa cela se je zavila tako, da je Kunšek bil obsoden v tridnevni zapor, zato, ker se je, menim, da preveč branil in svojega sovražnika po nosu nakresal. Zoper obsodbo je K. vložil ugovor na okrožno sodišče v Celji in ljudje se poprašujejo, kaj da kje bode iz cele čudne reči.

Iz Šalovec pri Središči. (Pojasnilo.) V „Slovenskem Narodu“ od 26. februvarija t. l. je bil dopis zaznamovan iz naše vasi, ki opisuje neke žalostne Središke razmere, s katerim dnem se je meni začel pošiljati od nepoznanega naročnika omenjeni list. Ves dopis je nas osupil v celi občini, posebno ker se tam naznajajo reči in dogodki, kateri so nam primisljeni in gotovo je isti dopisnik izgubil pamet, ker ne ve, od kod kaj piše. Naprošen sem od občanov, da celi dopis zavračam na drugi rovaž, ker je dokazano, da iz naše občine ga ni nikdo pisal. Mi in drugi farani naše častite gospode duhovnike spoštujemo, ker imamo za to vzroka dovolj; ako pa se nekaterim ne morejo prikupiti, nismo krivi mi in ne oni. Žalostno je enako pisarenje in mi smo radi, da o tem nič ne vemo, zato se jaz tudi istemu za list, ki mi ga je naročil, še ne zahvaljujem. Pri nas je navada, ako dva nista enih in istih misli, da si to očitno povesta in se tudi tako pospravita. Zakaj pa se Središki dopisniki pod njih poročila ne podpišejo? Gotovo jih more biti sram, da bi svet izvedel, kdo so! In taki bi radi, da bi kdo njih blato, ki ga trosijo, prekliceval! To bi bilo pa še bolj žalostno! Sklenem s prošnjo, da nas pu-

stite lepo v miru, ker v enako vrsto dopisnikov mi ne stopamo. To v pojasnilo in obrambo Šalovčanov.

Martin Podgorelec,
mlinar in posestnik štv. 1.

Iz Šentjurja na južni železnici. (Različne stvari.) Nekaj časa sem imajo pri Nendl-nu teater: nekaj nemških tujev si je prišlo kruha iskat. Privočimo jim ga, pa ni naravno tu med Slovenci nemški igrati. Pa to bi še naj bilo, drugo je bolj narobe, da ima človek od enega krata prek zadosti. Fantalinske razuzdanosti se kažejo za denar, vsaj otrok ne jemljite seboj; še bolje in tudi za stareje koristneje bo zahtevati od vsake take bande, da opustijo vse grdo, nemoralno.—Dne 26. januvarija je drevo pri Vrabči hlapca ubilo. Bodimo vsikdar pripravljeni!—Na pepelnično sredo je bila natihoma brez vsega trušča nova šola blagoslovljena. Tako je prav. Le z božjo pomočjo se bojo otroci na prizadevanje marljivega učiteljstva veliko stanovitno dobrega naučili.—Pobožne bukve mičejo. Dalo se je 30 udov družbe sv. Mohorja več letos vpisati, kakor lani in nas je sedaj za vsem 211 udov; izmed vsakih treh sta si dala po dva „molitvenik“ vezati. Najskrbi Mohorska družba prihodnja leta vedno za prav koristno branje, da ji bojo naročniki zvesti ostali; večinoma napovedujejo, da imajo že toliko bukvic, da ni kam ž njimi. — Drobčinica zanimivega berila bi bila priobčiti „Mladega Gašparja življenje in trpljenje“, priprosto poslovenil Gombárov. Kjer imajo študente pri hiši, tam vejo, kako jim hudo prede, pa samo tam. Če bi pa ves narod izvedel, bi se za nje bolj brigali vsi skupaj. Eni bi fanta doma podržali ali ga dali rokodelstva učit, ker vidijo, da ne bojo plačevati mogli; premožnejti bi bolje skrbeli in bogatini bi jih manj zalagali, kajti redko redko dobro stori, kdor prenamehkem sedi. — K volitvam volilnih mož ni bilo, kakor je tu še navada, nobenega nasprotja. Vendar kakor se je v Šmarji zgodilo, zamoglo bi narodnjake enkrat splačati. Lani nas je bilo s prvega komaj deset, po 3 se je še moralo poslati. Kakih 10 do 15 nenarodnjakov se pa že najde, in cela fara pride tako lehko v sramoto.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nj. veličanstvo biva sedaj na Dunaji in vdeleži se, kakor po navadi, sv. obredov v velikem tednu in tudi ustajenja na veliko soboto. Le-to se obhaja v cerkvi sv. Štefana v največjem lesku. — Grof Taaffe se posvetuje tudi z nadvojvodi in tedaj se brž vlada vendar le ne obrne na levo, na stran nemških liberalcev. — Drž. zbor snide se neki še le po belem tednu in dotedaj bode se že tudi vlada spremenila, ako ji bode spremembe treba. — Štajarski dež. glavar, grof Wurm-

brandt, snuje nekako nemško gospodarsko stranko, najbrž misli „učeni“ grof, da razcepi tako dosedanjo stranko nemških konservativcev ter jih približa stranki nemških liberalcev; in tako pa pride le-ta na krmilo vlade. Iz te moka pa pač ne bode kruha. — Koroški Slovenci so v resnici pravi trpini in se človek le čudi, da jih pusté še živeti na njih ozemlji, kajti nemškutarji si lastijo vse pravice in če je čejo tudi Slovenci kaj za-se, tedaj so jim pa že „hujskači“ ter „kalijo mir“. To se je pokazalo tudi v pravdi župnika Einspielerja zoper urednika Forestija. Kedaj bode bolje? — Delalci v Ljubljani imajo dne 30. marca zborovanje in govorilo se bode o socijalno-demokratičnem gibanji. Kakor je ta beseda tuja, tako tudi pomeni nekaj tujega in ne vemo, če bi bili delalci sami srečni, ko bi se vpeljalo življenje, kakor jim ga mala socijalni demokratizem. Ne, eno kopito ni za vse noge; tako pa mora biti tudi nek razloček pri ljudeh, razni stanovi in razne pravice za-nje. — Na Primorji se je sedaj burja pri tamoznjih Slovencih vlegla, vendar pa bode vsled nje škode, kajti nekaj jako delavnih rödoljubov čuti se razžaljenih in ti déjo roke križem, gotovo na škodo slov. stvari. — Na Greti pri Trstu napravi se otroški vrtec za slov. otroke, doslej je le laški in v njem je skorej največ otrok slov. starišev. — V Pulji ob Jadranskem morju zidajo novo cerkev in je svitli cesar za-njo poslal 5000 fl. — Nadškof v Zagrebu postane neki msg. Števo Hrovatić in pravi se, da bi bila to srečna volitev. — Ogerski minister za drž. finance je bil te dni na Dunaju in se pravi, da za to, naj se vpelje pri nas zlati denar, blizo tako, kakor že velja v Nemčiji. Kakor pa se sliši, še ni stvar gotova, kajti prememba, da-si je dobra. požrla bi veliko denarja, sila pa še ni za tako premembo. — Pri poljskih drž. poslancih je večina zoper to, da se pridružijo stranki nemških-liberalcev in vsled tega je pri zadnjih huda nevolja zoper poljsko gospôdo.

Vunanje države. Papež Leon XIII. so izrekli željo, naj ostane „katoliško središče“ v nemškem drž. zboru še tako, kakor je bilo doslej, ko mu je bil dr. Windhorst na čelu. To je velika pohvala za pok. vodja in za vso gospôdo v katol. središči. — Novo ministerstvo v Italiji je srečno prebilo prvi naskok Crispija in njegove stranke in mu je velika večina v drž. zboru izrekla svoje zaupanje. Crispiju bôde najhuje v oči, da njegov naslednik, knez Rudini, ne mara preganjati katol. cerkve. Nova vlada si prizadeva tudi veliko, da zniža drž. stroške, toda tu ji hodi tesno. Primanjkljaja še je za 70 milj. — Predsednik francoske republike, Sadi-Carnot, ima svoje križe, kedar pride v kako mesto, s cerkvo. Če gre va-njo, zameri se framasonom, če pa ne gre,

zameri se ljudstvu in zato se mož varuje, da ne pride kako nedeljo v kako mesto na obiskovanje. — Belgijski kralj Leopold II. je bil te dni v Londonu in se je sedaj odločil za to, da se izpremeni drž. ustava in če bode treba, razpusti se tudi sedanji drž. zbor. — Dosedanji vodja irskih poslancev, Parnell je že vendar le odložil svoje poslanstvo. Daj Bog, da bode njegov naslednik srečni! — Nemška vlada se pogaja že dalje časa z našo, avstrijsko za novo trgovinsko zvezo. Kolikor se kaže, pa še ne bode tako k malu pogodba gotova. Naj bo, da bi le bila srečna! — Ruski car Konstantin je sedaj že deset let „vladar vseh Rusov“ in je obhajal torej te dni desetletnico svojo. Doslej je bila še vselej sreča na njegovi strani. — Med bolgarsko in srbsko vlado se je vršilo poravnavanje meje, toda srbska vlada je našla „las v juhi“ ter je pretrgala dottične obravnave. — Turški sultan dobi novo nevoljo na otoku Kreta, kajti vse kaže, da pride ondi, kakor že vsako leto nekaj časa sem, do ustaje. Najnoveje poročilo pa pravi, da se ni batiti letos kake ustaje. — Pri grški kraljevi rodbini je bila te dni avstrijska cesarica Elizabeta; se ve, da so jo vzprejeli v Atenah z veliko častjo. — Iz Afrike se poroča, da abisinjski kralj Menelik noče vzprejeti pogodbe, dogovorjene med njegovim poslancem in italijansko vlado. Mož sodi dobro, če Italijanom ne zaupa preveč. — Nova republika v južni Ameriki, Brazilija je v denarnih stiskah in ne zna se, če in kdo ji pomore iz nje. — V novem Orleanu, v severni Ameriki, so umorili več Italijanov, obdolženih, da so zabodli necega drž. redarja. Sodnija jih je bila izpoznała za nekrive, toda ljudstvo je udrlo v ječo ter jih postreljalo ali pa poobesilo brez usmiljenja.

Za poduk in kratek čas.

Lovec in zmaj.

(Pravljica v Slov. goricah.)

Bil je nekdaj strasten lovec. Lov mu je bila najljubša zabava in veselje; ako si ga hotel najti, poiskati si ga moral v gozdu, kjer je skoraj vedno lazil za divjačino. Nekega dne se odpravi na lov v velik gozd. V tem ugleda volka, nameri puško a volk žalostno zaječi proseč ga, naj mu pusti življenje, ker mu bo na vsak način nekdaj koristil. Lovec se ga usmili in volka ne umori, a čudi se, ko vidi, da volk yes krotek za njim gre. Drugo žival je našel medveda a tretjo mogočnega leva. Na prošnjo obema ohrani življenje.

Sedaj drvi po velikem gozdu a nobene živali več ne ugleda; čudil se pa ni malo, ker volk, medved in lev, kakor krotki psički za njim gredó.

Po dolgi hoji pride do kraljevega mesta, v katerem še nikdar ni bil in je le malokaj o njem slišal. Kako se torej začudi in ostrmi, ko zagleda mesto oblečeno v žalostno obleko, prepreženo okolo s črnim žametom v znamenje občne žalosti. Napoti se, ker pride s kmetov, v predmestji v prvo krčmo ter si naroči vrček piva, ker žeja in vročina ga je hudo trla. Ko si žejo ugasí, vpraša krčmarja, kaj pomeni ta občna žalost v mestu? Krčmar pravi: „Tukaj, kjer široka reka mimo mesta drvi, živi grozni zmaj s sedmimi glavami, strah je celemu mestu in okolici. V hrano mu moramo meščani dajati, kadar se prikaže izza vode, vsaki pot po jedno nedolžno devico. A sedaj smo že vse hčerkice pometali v nenasitno grlo. Samo jedno še imamo v mestu, in ta je kraljeva hči in za to nedolžno žrtvo se že vsi žalostimo, ker je blaga in pridna deklica; vsem se je že prikupila in upali smo od nje velikih dobrat. Kralj, njen oče, je že večkrat oklical, da jo da za ženo onemu, kateri si upa grdemu zmaju odseči ostudne glave. Radi tega občna žalost, tem bolj, ker se bo zmaj vsak hip zopet prikazal!“ Lovec nekoliko premišljuje, potem pa reče: „Poskusil budem, morda jaz ugonobim grdo pošast“.

Pri obrežji reke se postavi. Pripeljejo prinčezinjo. Zmaj že tudi pomoli svoje glave izza vode, a lovec mahne v imenu božjem z mečem in zveri njegove planejo tjkaj in zmaja raztrgajo na drobne kosce. Zmaga je njegova, od veselja zavriska ljudstvo. Princesinja se iz omotice predrami, a ko zagleda grdega zmaja mrtvega, raduje se tem bolj, ker vidi, da je rešena, rekla je: „Dragi rešitelj, le brž se predstavi mojemu očetu, ker te hočem iz hvaležnosti za moža; tukaj pa imaš v znamenje moj zlati prstan“.

Lavec nji obljubi takoj priti.

Med tem, ko je lovec blodil še nekaj časa okoli, oglasi se drugi tekmelec kralju, onemu lovecu skoraj jednak. Kralj ga zaroči svoji hčeri.

Ravnokar so se odpravljali v cerkev k poroki, vendar še hočejo izpititi kupico dobrega vinca. V tem še pride jeden gost. Kadar so trčili na zdravje in dolgo življenje, spusti oni gost v nevestin kozarec oni podarjeni zlati prstan. Nevesta ostrmi in reče: „Danes ne bo poroke, ker ta ženin ni moj rešitelj, ampak ta je naš novi gost“. Kralj tekmecea obsodi na vislice, a razjarjene lovčeve zverine pridrvijo v sobo ter se zakadijo v nesrečnega ženina in ga razčesajo. Nevesta, rešena princesinja, je pa pred altar peljala svojega rešitelja. S svati so šli tudi volk, medved in lev ter so se v cerkvi spremenili v ljudi. Razlagali so potem, kako dolgo so že bili zakleti v zverine. Zakklela jih je neka neusmiljena stara babura. Niso dolgo živelii več radi starosti. Pred smrtjo se novemu kralju, poprejšnjemu strastnemu

lovcu, dostojo zahvalijo, da jih ni umoril ter s tem činom rešil, da jih je vzel med svate.

Alojzij Vakaj.

Smešnica 13. Nek tujec je skočil z mosta v vodo ter je utonil. V tem priteče redar tje in vpraša moža, ki je gledal za upopljencem: „Kdo pa se je utopil?“ „Nič ne vem“, odvrne mož hladno, „jaz sem ga le videl tedaj, ko je prišel še enkrat na vrh, pa sem ga v tem pozabil vprašati za ime“.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) izreka sedaj po slavno končanih volitvah iskreno domoljubno zahvalo našim slovenskim junakom volilcem, kandidatom in soboriteljem. Naša reč slovenska vidno napreduje. Mogoče je, da budem kmalu zopet volili, morebiti pod silnim pritiskom. Za ta slučaj je želeti, da sedanji poslanci zopet kandidujejo. Tako smo najhitreje na vse pravljeni. Stojmo na braniku!

Predsedništvo.

(Zahvala.) Slavna posojilnica v Konjicah je darovala 60 gld. za stavljene nove šole v Tepanji in se ji torej za ta dar najsrčnejše zahvaljuje krajni šolski svet v Tepanji.

Načelnik: France Napotnik.

(Vabilo.) Veselico priredi Ljutomerska čitalnica na Velikonočni ponедeljek, dne 30. marca zvečer v prostorih g. Vaupotiča. Igrala se bode izvirna vesela igra: „V Ljubljano jo dajmo“. Pred in po igri se bode vrstilo petje in tamburanje. K obilni vdeležbi vabi

Odbor.

(Kmetijstvo.) Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah v Savinskej dolini ima na velikonočni ponedeljek t. j. dne 30. sušca t. l. točno ob 3. uri popoldne v društveni sobi, v hiši g. Fr. Antloga št. 40, prvo nadstropje, svoj III. občni zbor. Vspored: 1. Nagovor. 2. Podučljivi govor o kmetijstvu. 3. Društveno poročilo. 4. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnine. 5. Prostinasveti. 6. Petje. 7. Prosta zabava. K vdeležbi najavljuje vabi

odbor.

(Katoliški shod) vrši se v Gradci v dneh 2., 3. in 4. junija in so priprave za nj Že blizo gotove. Vse sodi na to, da pride k shodu obilo in najodličnejših katoliških mož zelenega Štajaria.

(Vodobralnega društva „Edinost“ v Središči) bili so izvoljeni sledeči gospodje J. Kočevar, tržan — predsednik, A. Kosi, učitelj, — tajnik, M. Robič, trgovec — denarničar, J. Kolarč, tržan — knjižničar, gospoda dr. Jos. Spešič, zdravnik in M. Čulek, poštar in g. Jos. Šinko, tržan — odbornikom.

(Okr. zastop.) V torek je bila volitev iz kmečke skupine za okr. zastop v Brežicah. Se ve, da so v njej izvoljeni vsi slov, možje,

toda slov. veleposestniki so ostali za 3 glase v manjšini in vsled tega imajo v okr. zastopu nasprotniki večino. Zoper volitev iz veleposestva so Slovenci vložili ugovor in mogoče, da ne brez uspeha.

(Trgovstvo.) Po sklepu trgovske zadruge v Mariboru ne odpró trgovci štacune na novo leto, velikonočno nedeljo in ponedeljek, na binkoštno nedeljo in ponedeljek, zatem na Telovo in na sv. božič.

(Učiteljstvo.) Nadučitelj je postal g. Jože Lasbacher v Rušah, učitelji pa g. Franc Meško pri sv. Juriji na Pesnici, g. Gregor Poljanec v Vitanji, g. Janez Kranjc pri sv. Janži na dr. polji, Vincenc Stoklas pri sv. Roku nad Sotlo in podučiteljica g. Frančiska Potočnik v Žavrcah.

(Poboj.) V občini Lahonski, župnije sv. Tomaž pri Veliki nedelji, je pobil v preteklem tednu kočarski fant, F. Pintarič, necega fanta iz družega kraja, A. Majcenja, kateri je prišel po noči v Lahonsko občino, vasovat, kakor je to že sploh slaba navada, s polenom takó, da je drugi dan umrl. Pobijalca pa so že tudi zaprli.

(Umrl) je ob 5 uri popoldne 20. sušca g. Simon Krajnc, zdravnik pri sv. Vrbanu nad Ptujem, spreviden s sv. zakramenti. Pokojni je bil spreten zdravnik in mnogo číslan po slov. goricah.

(Drznost.) Rakuschevo glasilo ali „D. W.“ v Celji smeši se v novem času že tudi s tem, da daje preč. škofijstvu svéte ter ji že blizo nobena prestava ni več po volji. Ne mara pa sirotka misli, naj si preč. škofijstvo vselej lepo pri njej izprosi dovoljenja in še le tedaj nastavi kam kaplana, če je tak njej po godu!

(Požar.) Dne 15. t. m. zjutraj 1 uri je užgala hudobna roka hlev posestnika Štefana Gmeinerja na Pokošah; zgorelo je nekaj svinj in edna krava; vnelo pa se je tudi hišno in gospodarstvo poslopje posestnika Jurija Goričan in gospodarsko poslopje Simona Brumeca. Hvala Vsegamogočnemu, da je bilo mirno brez vetra. Cela ves bi bila v veliki nevarnosti.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jakob Očgerl, provisor pri sv. Tomažu nad Vel. nedeljo, pride za kaplana k sv. Lovrencu v slov. gor., č. g. Anton Aškerc gre odondon za kaplana v Vitanje; č. g. Vinc. Čepin pride iz Rečice za kaplana v Zreče, v Rečico pa pojde č. g. Fran Kakuška, kaplan pri sv. Kunigundi na Pohorji. Č. g. Jožef Čižek, kaplan pri M. Magdaleni v Mariboru, postane 1. in č. g. Jože Zagajšek, doslej kaplan v Marenbergu, 2. kaplan pri M. Magdaleni v Mariboru. Č. g. Anton Kolar, kaplan v Vitanji, pride v Marenberg in kaplanija pri sv. Kunigundi na Pohorji ostane prazna.

Loterijne številke:

Trst 21. marca 1891	69, 62, 45, 44, 17
Linc	74, 40, 5, 59, 19

Naznanilo.

Posojilnica v Vitanji vabi k rednemu občnemu zboru na dan 31. marca 1891 (velikonočen torek) ob 8. uri zjutraj v posojilnični pisarni s tem-le vsporedom:

1. Poročilo o letnem računu.
2. Volitev načelnštva in računskih predlovalcev.
3. Razni predlogi.

Načelnštvo.

Naznanilo.

Posojilnica v Pišecah vabi k rednemu občnemu zboru v nedeljo, dne 5. aprila 1891 predpoldan ob 10. uri in ako ne bi bilo zadostno število, pa se obhaja popoludne ob treh pri vsakem številu navzočih udov v stanovanju g. Ant. Verstovšek.

Dnevni red :

1. Odobrenje letnega računa za l. 1890.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Razni predlogi.

Načelnštvo.

Služba občinskega sluga

se odda pri tržkem županstvu v Velenji, z letno plačo 250 gld. prosto stanovanje in potrebno službeno obleko in drugih dohodkov.

Prošnje se imajo uložiti pri tržkem županstvu v Velenji do 15. aprila 1890.

Prosilci morajo biti več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Dosluženi vojaki ali umirovljeni žendarmi imajo pri tej službi prednost.

1-2

Za vinogradnike!

Priporočam svoje dobro izdelane .

Vakuum-Peronospora-brizgalnice

bakrene, znotraj pokositrene z zaklopko. Komad 14 fl. Ako kdo vzame 6 komadov, dobi 7 % popusta.

■■■ Vunanja naročila proti povzetju ali gotovini. ■■■

S spoštovanjem

1

Albert Fiebiger,

kotlar, Maribor, koroške ulice.

Zateške hmeljeve sadike

najboljše kakovosti, prodaja po nizki ceni hmeljeva prodajalnica

Edmund-a Stern v Zateci.

3-5

Gospodarstvena semena,

namreč lucernsko, štajarsko, kozušček itd.,
vsaj travna, poljska in sočivska semena, vsako-
vrstne peške in lesne stržene, veliko zalogo
cvetličnih semen, zgodnjih in poznih krompirov,
poljski mavec, priporoča dobro sortirana pro-
dajalnica za semena

2.3

M. Berdajs v Mariboru.

Priporočba.

Usojam si gospode duhovnike na
svojo bogato sortirano **zalogo** opo-
zarjati in sicer:

Površne suknje od 18 gld. naprej.

Navadne suknje od 22 gld. "

Črne hlače s toskina 7 gld. "

Hišne suknje od 10 gld. "

Za primerno in solidno delo po meri
sem porok.

S spoštovanjem

E. Müller,
krojač za civiliste in vojake
v Mariboru.

3.3

Oznanilo.

Trpežnejše in cenejše, kakor iz kamena
stopnice, oboji za duri in okna, (Thür und
Fensterstöcke), pokrovi za dimnike, predstavki
za studence, cevi za moste in vodovode, kopa-
nje za svinje, žlebovi za pod v konjskih in
kravskih hlevih, vsake vrste tlak za kuhinje,
priklete, podstenje; vse to iz znano najboljšega
„Judendorfskega portlandcementa“ ima v za-
logi ali po naročilu in načrtih izdeluje

Jožef Mursa,

veleposestnik v Krapju pri Ljutomeru.

Podpisani ima tudi 20 sežnjev izdelanega
kamna za „sokel“ iz Viničkih kamnolomov na
prodaj. Za vsako reč se da mnogoletno poroštvo.
Ceniki na zahtevanje zastonj.

2.3

„Oves Willkomm“.

Ta oves je v planinskih deželah med vsemi
sortami najzgodnejši, plodnejši in težji: raste na
visoko od 5–6 čevljev, ima močno, dobro slamo za
krmo in se ne poleže.

Zadostuje, ker se ta oves redko seje, 50 kil
kot same za jeden plug. Cena za kilo 25 kr. Ako
se vzame več kakor 50 kil za kilo 20 kr.

Razposilja, kakor dolgo seže, vrečo po 5 kil
za 1 gld. 80 kr. proti pošiljatvi zneska ali poštnemu
povzetju franko na vsako poštno postajo

Benedikt Herti, 4.8
veliki posestnik na grajsčini Golič pri Konjicah.

Južno-štajarska hranilnica v Celji

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Aktiva.

Bilanca.

Pasiva.

Posojila so na 648 strank in sicer:		
a) na zemljišča . . .	452.838·05	
b) občinam	3.896·88	
c) na zastave	350·—	457.084·93
Zaostale obresti od posojil		
		992·35
Pri raznih denarnih zavodih za- časno naloženi denar		
Obresti od tega denarja	52.100·—	954·—
V poštni hranilnici naloženi denar	53.054·—	1.187·55
Obresti	11·97	1.199·52
Inventar lani	687·60	
" letos	85·23	772·83
Vrednost knjižic in tiskovin	300·—	
Gotovina dne 31. decembra 1890	17.288·41	
Vkup: . .	530.692·04	

Hranilne vloge od 821 strank .	510.096·83
Kapitalizovane obresti:	
I. semestra fl. 5.534·37	
II. semestra " 8.518·38	14.047·75
vkup	524.144·58
Leta 1890. za leto 1891. predpla- čane obresti od posojil	4.424·16
Čisti dobiček 1. januvarija 1890. . . .	101·16
Prebitek kot čisti dobiček l. 1890. . . .	2.022·14
	2.123·30

Vkup: . . 530.692·04

Celje, dne 31. decembra 1890.

Mihail Vošnjak m. p.
predsednik.

Dr. Ludovik Filipič m. p.
pisarnični ravnatelj.

Anton Ziegler m. p.
tajnik.

S knjigami primerili in v redu našli:

Celje, dne 11. marca 1891.

Anton Goričar m. p.

Za upravni odbor:
Franc Skubic m. p.

Janez Hausenbichler m. p.